

SIA "Preiļu putni" plānotā jaunputnu un dējējvistu kompleksa darbības, tai skaitā tehnisko paņēmieni, organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu raksturojums darbības radītās ietekmes uz vidi novēršanai, mazināšanai un pārvaldībai, atbilstība labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem (turpmāk – LPTP). Lai raksturotu LPTP, izmantots Komisijas īstenošanas lēmums (ES) 2017/302 (2017. gada 15. februāris), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES nosaka secinājumus par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz mājputnu vai cūku intensīvo audzēšanu.

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
Vispārīgie LPTP secinājumi				
Vides pārvaldības sistēma (VPS)				
LPTP, kā uzlabot fermu vispārējos vidiskos rādītājus, ir ieviest un konsekventi īstenot vidiskās pārvaldības sistēmu				
1.	Ieviest un īstenot vides pārvaldības sistēmu	Darbības joma (piemēram, detalizācijas līmenis) un VPS raksturs (piemēram, standartizēts vai nestandartizēts) ir saistīti ar fermas veidu, apjomu un sarežģītību, kā arī ietekmes uz vidi apmēru	Uzņēmums uzsākot darbību un turpmākās darbības plānošanā izmantos vides pārvaldības sistēmas elementus, kas ietver: energo pārvaldības sistēmu ISO 50001-2018; pārtikas drošības vadības sistēmu FSSC 22000.	+
Labā apsaimniekošanas prakse				
LPTP, kā novērst vai samazināt ietekmi uz vidi un uzlabot vispārējos darbības rādītājus, ir izmantot visus tālāk norādītos tehniskos paņēmienus				
2.	a) Izraudzīties pareizu bloka/fermas atrašanās vietu un darbību telpisko plānojumu, lai: • samazinātu dzīvnieku un materiālu (tostarp kūstmēslu) transportēšanu, • nodrošinātu pietiekamu attālumu līdz jutīgām teritorijām, kam nepieciešama aizsardzība, • ņemtu vērā valdošos klimatiskos apstākļus (piemēram, vēju un nokrišņus), • apsvērtu fermas turpmākās attīstības potenciālu, • novērstu ūdens kontamināciju.	Var nebūt vispārizmantojams esošos blokos/fermās	SIA "Preiļu putni" darbības koncepts paredz putnu mēslus uz vietas kompleksā neuzglabāt, proti, dzīvnieku novietnēm paredzēti slēgti mēslu transportieri, pa kuriem mēsli no novietnes tiek izvākti reizi 1-3 dienās (atkarībā no putnu vecuma) un uzreiz izvesti no kompleksa teritorijas. Komplekss plānots tā, lai 300 m rādiusā no dzīvnieku novietnēm neatrastos esošas dzīvojamās ēkas vai publiskās būves. Darbības vietai tuvākajā (Rēzeknes) meteoroloģiskajā stacijā dominē dienvidu un dienvidrietumu vēji. Projektējot kompleksu ir ņemts vērā dzīvojamo māju izvietojums attiecībā pret valdošajiem vējiem. Valdošie vēji ir vērsti virzienā prom no tuvākajām dzīvojamajām mājām, vienlaikus tie ir vērsti Preiļu pilsētas virzienā. Balstoties uz modelēšanas rezultātiem, attālums starp kompleksu un pilsētu ir pietiekams.	+

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
			Sadzīves un ražošanas notekūdeņi, kā arī daļu lietus ūdeņu tiks novadīti uz Preiļu pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Potenciāli piesārņoti lietus notekūdeņi tiks novadīti uz lokālajām attīrīšanas iekārtām un tālāk uz grāvjiem.	
	b) Personāla izglītošana un apmācība	Vispārizmantojams	Uzsākot darbu uzņēmumā notiks personāla apmācība. Periodiski notiks atkārtotas apmācības. Atsevišķi darbinieki savas kompetences pilnveidošanai apmeklēs profesionālās pilnveides kursus. Personāls tiks izglītots un apmācīts tādos jautājumos kā attiecīgie tiesību akti, putnpkopība, dzīvnieku veselība un labturība, kūtsmēslu apsaimniekošana, darba drošība, darbību plānošana, ārkārtas situāciju plānošana un pārvaldība, aprīkojuma remonts un apkope.	+
	c) Sagatavot plānu ārkārtas situācijām, kā rīkoties neplānotu emisiju, avāriju un citu negadījumu situācijās, piemēram, piesārņojums ūdenstilpēs	Vispārizmantojams	Uzņēmumā tiks izstrādāta instrukcija ugunsdrošībā, kas satur informāciju par rīcību ugunsgrēka gadījumā. Darbiniekiem būs pieejama detalizēta informācija par kompleksā pieejamo aprīkojumu ārkārtas situāciju novēršanai. Apzināta avārijas un uzturēšanās dienestu kontaktinformācija. Alternatīvas Nr. 4-A gadījumā tiks izstrādāts un ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu saskaņots civilās aizsardzības plāns.	+
	d) Regulāri pārbaudīt, remontēt un uzturēt konstrukcijas un iekārtas	Vispārizmantojams	Atbilstoši iekārtu ekspluatācijas noteikumiem, tiks veikta iekārtu apkope un uzturēšana, ikdienas uzturēšana.	+
	e) Uzglabāt kritušos dzīvniekus tādā veidā, lai novērstu vai samazinātu emisijas	Vispārizmantojams	Kritušie putni tiek uzglabāti īslaicīgi. Kritušie putni tiek nogādāti dzesēšanas kamerā īslaicīgai uzglabāšanai līdz atkritumu apsaimniekotājs veic kritušo putnu transportēšanu.	+
<i>Uztura pārvaldība</i> <i>LPTP, kā samazināt kopējo izdalīto slāpekli un attiecīgi amonjaka emisijas, vienlaikus apmierinot dzīvnieku vajadzības pēc barības vielām, ir izmantot izēdināmās barības sastāvu un ēdināšanas stratēģiju, kas ietver vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju</i>				

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)			
3.	a) Kopproteīna (olbaltumvielu) satura samazināšana barībā, lietojot atbilstoši metaboliskajiem procesiem sabalansētu uzturu un sagremojamas aminoskābes	Vispārizmantojams	Komplekss iepirks gatavo barību. Jaunputniem atkarībā no vecuma plānotas vismaz 3 barības receptūras, savukārt dējējvistām – 1.	+			
	b) Daudzfāzu barošana, pielāgojot uztura sastāvu konkrētām audzēšanas perioda prasībām	Vispārizmantojams					
	c) Kontrolējama daudzuma neaizvietojoamo aminoskābju pievienošana zemu kopproteīnu (olbaltumvielu) uzturam	Piemērojamību var ierobežot tad, ja zemu proteīnu barības izmantošana nav ekonomiski pamatota. Sintētiskās aminoskābes nav piemērojamas bioloģiskajā lopkopībā					
	d) Atļauto lopbarības piedevu izmantošana, kas samazina kopējo izdalīto slāpekli	Vispārizmantojams					
	Ar LPTP saistītie kopējie izdalītā slāpekļa līmeņi ir sekojoši: <table><tr><td>Grupa</td><td>Kopējais izdalītā slāpekļa daudzums^{1; 2} (kg izdalītā N uz dzīvnieka vietu gadā)</td></tr><tr><td>Dējējvistas</td><td>0,4-0,8</td></tr></table> Piezīmes: ¹ diapazona zemākās vērtības var sasniegt, izmantojot tehnisko paņēmieni kombināciju; ² ar LPTP saistītais kopējais izdalītais slāpeklis nav piemērojams visu mājputnu sugu jaunputniem vai vaislas putniem. Ar LPTP saistītā kopējā izdalītā slāpekļa līmeņi var nebūt piemērojami bioloģiskajā lopkopībā.		Grupa	Kopējais izdalītā slāpekļa daudzums ^{1; 2} (kg izdalītā N uz dzīvnieka vietu gadā)	Dējējvistas	0,4-0,8	Mēslu sastāvs tiks noteikts vismaz vienu reizi gadā katrai dzīvnieku kategorijai.
Grupa	Kopējais izdalītā slāpekļa daudzums ^{1; 2} (kg izdalītā N uz dzīvnieka vietu gadā)						
Dējējvistas	0,4-0,8						
Uztura pārvaldība LPTP, kā samazināt kopējo izdalīto fosforu, vienlaikus apmierinot dzīvnieku vajadzības pēc barības vielām, ir izmantot izēdināmās barības sastāvu un ēdināšanas stratēģiju, kas ietver vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju							
4.	a) Daudzfāzu barošana, pielāgojot uztura sastāvu konkrētām audzēšanas perioda prasībām	Vispārizmantojams	Komplekss iepirks gatavo barību. Jaunputniem atkarībā no vecuma plānotas vismaz 3 barības receptūras, savukārt dējējvistām – 1.	+			
	b) Atļauto lopbarības piedevu izmantošana, kas samazina kopējo izdalīto fosforu (piemēram, fitāze)	Bioloģiskās lopkopības gadījumā fitāze nav piemērojama					
	c) Daļēja tradicionālo fosfora avotu aizstāšana ar viegli sagremojamu neorganisko fosfātu izmantošanu barībā	Vispārīgi piemērojams, ņemot vērā ierobežojumus, kas saistīti ar viegli sagremojamu neorganisko fosfātu pieejamību					
	Ar LPTP saistītie kopējie izdalītā fosfora līmeņi ir sekojoši:		Mēslu sastāvs tiks noteikts vismaz vienu reizi gadā katrai dzīvnieku kategorijai.	+			

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni		Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	Grupa	Kopējais izdalītā fosfora daudzums ^{1; 2} (izdalītais P ₂ O ₅ kg/dzīv. vieta/gadā)			
	Dējējvistas	0,10-0,45			
	Piezīmes: ¹ diapazona zemākās vērtības var sasniegt, izmantojot tehnisko paņēmienu kombināciju; ² ar LPTP saistītais kopējais izdalītais fosfors nav piemērojams visu mājputnu sugu jaunputniem vai vaislas putniem.				
	Ar LPTP saistītā kopējā izdalītā slāpekļa līmeņi var nebūt piemērojami bioloģiskajā lopkopībā.				
Efektīva ūdens izmantošana LPTP, kā efektīvi izmantot ūdeni, ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmienu kombināciju					
5.	a) Izmantotā ūdens uzskaitē	Vispārizmantojams	Ūdens patēriņa uzskaitē paredzēti skaitītāji pazemes urbumiem un pirms katras dzīvnieku novietnes.	+	
	b) Ūdens noplūdes vietu atklāšana un likvidēšana	Vispārizmantojams	Putnu audzēšanas process notiks nepārtrauktā personāla uzraudzībā, tāpēc noplūdes tiks atklātas tūlīt pēc to rašanās. Ūdens noplūdes maģistrālajos un sadales tīklos tiks atklātas pēc ūdens patēriņa mērierīču rādījumiem un apsekošanas.	+	
	c) Augstspiediena tīrīšanas iekārtu izmantošana dzīvnieku novietņu un iekārtu tīrīšanai	Nav piemērojama putnu mītnēs ar sausās tīrīšanas sistēmām	Putnu novietņu mazgāšana pēc katra cikla notiek ar augstspiediena mazgāšanas iekārtām.	+	
	d) Piemērota aprīkojuma izvēle (piemēram, nipeļu dzirdināšanas, apaļās dzirdnes, ūdens siles) atbilstoši konkrētajai dzīvnieku kategorijai, vienlaikus nodrošinot ūdens pieejamību	Vispārizmantojams	Putnu turēšanas iekārtas plānots iegādāties no starptautiski atzītiem piegādātājiem, kas nodrošina to atbilstību labturības prasībām. Dzirdināšanai paredzēts izmantot nipeļdzirdnes.	+	
	e) Dzeramo ūdens iekārtu pārbaude un (ja nepieciešams) regulāra ūdens padeves iekārtu regulēšana	Vispārizmantojams	Uzņēmumā tiks veiktas regulāras dzeramā ūdens iekārtu apkopes un pārbaudes.	+	
	f) Atkārtotai tīrīšanai izmantot lietusūdeni	Esošās novietnēs var nebūt izmantojams augsto izmaksu dēļ. Izmantojamība var būt ierobežota biodrošības apdraudējumu dēļ	Biodrošības apdraudējumu dēļ tehniskais paņēmienis netiek izmantots.	NA	
Emisijas no notekūdeņiem LPTP, kā mazināt notekūdeņu rašanos, ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmienu kombināciju.					
6.	a) Pēc iespējas samazināt piemēslotās pastaigu laukuma platības	Vispārizmantojams	Prasības pastaigu laukuma platībai izriet no regulas olu tirdzniecības standartiem, proti, tas ir robežās no	+	

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
			2,5 m ² (nodrošinot rotāciju) līdz 4,0 m ² (bez rotācijas) uz vienu vistu.	
	b) Samazināt ūdens patēriņu	Vispārizmantojams	Lai samazinātu izmantotā ūdens patēriņu, visu putnu novietņu mazgāšana tiks veikta ar augstspiediena mazgāšanas iekārtām, izmantotas nipeļdzirdnes un tiks veiktas regulāras iekārtu apkopes.	
	c) Nodalīt nepiesārņota lietusūdens plūsmu no notekūdeņiem, kam nepieciešama attīrīšana	Var nebūt piemērojams esošām fermām	Potenciāli piesārņotus lietus notekūdeņus no ceļiem un laukumiem paredzēts savākt un novadīt uz attīrīšanas iekārtām ar tālāku izplūdi grāvī. Potenciāli piesārņotus lietus ūdeņus no kravas mašīnu piebraukšanas vietas mēslu pārkraušanai plānots novadīt uz SIA "Preiļu saimnieks" notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Tīrie lietus notekūdeņi no ēku jumtiem tiks savākti un novadīti vidē.	
Emisijas no notekūdeņiem LPTP, kā samazināt emisijas ūdenī no notekūdeņiem, ir izmantot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
7.	a) Notekūdeņu novadīšana speciālā savākšanas tvertnē	Vispārizmantojams	Pie novietnes Nr. 1 izbūvēta 25 m ³ krājvertne un pie novietnes Nr. 2 – 15 m ³ krājvertne, tāpat plānots izbūvēt krājvertni sadzīves notekūdeņiem, vienlaikus jāņem vērā, ka krājvertnes izbūvētas ar mērķi nodrošināt notekūdeņu apsaimniekošanu līdz pieslēguma izveidei pie Preiļu pilsētas kanalizācijas sistēmas. Sadzīves un ražošanas notekūdeņus plānot novadīt uz pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.	
	b) Notekūdeņu attīrīšana	Vispārizmantojams	Kompleksa teritorijā ir paredzēta vieta notekūdeņu priekšattīrīšanas iekārtām, kuras tiktu izvietotas konteinertipa ēkā. Nosēdakas ir minimālais risinājums, proti, lielāka apjoma priekšattīrīšanas iekārtu būvniecība tiks veikta, ja piesārņojošo vielu koncentrācija pārsniegs SIA "Preiļu saimnieks" noteiktās pieļaujamās koncentrācijas.	+

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
			Potenciāli piesārņoti lietūs ūdeņi tiks attīrīti lokālajās attīrīšanas iekārtās, kas sastāvēs no nosēdakas un naftas ķērāja.	
	c) Notekūdeņu iestrādāšana augsnē, piemēram, izmantojot tādas apūdeņošanas sistēmas kā sprinkleru sistēma u.c.	Paņēmiena piemērojamību var ierobežot piemērotu zemju trūkums uzņēmuma tuvumā. Piemēro tikai notekūdeņiem ar pierādītu zemu piesārņojuma līmeni.	Neattiecas, jo uzņēmumam nepieder lauku teritorijas.	
Efektīva enerģijas izmantošana LPTP, kā efektīvi izmantot enerģiju fermā, ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmienu kombināciju				
8.	a) Augstas efektivitātes apkures/dzesēšanas un ventilācijas sistēmas	Var nebūt piemērojams esošām fermām	Darbojošos ventilatoru skaits tiek regulēts atkarībā no āra gaisa temperatūras un dzīvnieku dzīvsvāra ar mērķi nodrošināt atbilstošu iekštelpu temperatūru. Novietnēs paredzēta automātiska klimata kontrole.	+
	b) Apkures/dzesēšanas un ventilācijas sistēmu optimizācija un vadība, it īpaši, ja tiek izmantotas gaisa attīrīšanas sistēmas	Vispārizmantojams	Novietnēs paredzēta automātiska klimata kontrole. Gaisa attīrīšanas sistēmas dzīvnieku novietnēs nav paredzētas.	
	c) Dzīvnieku mītņu sienu, grīdas un/vai griestu izolācija	Var netikt piemērota mītnēm ar dabisko ventilāciju. Izolācija var nebūt piemērojama esošām mītnēm strukturālo ierobežojumu dēļ.	Slēgtas telpas ar piespiedu ventilāciju.	
	d) Energoefektīva apgaismojuma izmantošana	Vispārizmantojams	Novietnēs gaismas intensitātes regulēšana tiks veikta atkarībā no putnu vecuma (LED apgaismojums).	
	e) Siltummaiņu izmantošana ventilācijas sistēmā. Viena no sekojošajām sistēmām var tikt izmantota: 1. gaiss-gaiss 2. gaiss-ūdens 3. gaiss-zeme	Gaiss-zeme siltummaiņi ir piemērojami tikai tādā gadījumā, ja ir pieejama pietiekami liela augsnes virsma	Nav ekonomiski pamatots risinājums.	
	f) Siltumsūkņa izmantošana siltuma rekuperācijai	Siltumsūkņu, kas balstīti uz ģeotermālā siltuma atgūšanu, piemērojamība saistībā ar augsnes virsmas nepieciešamību ir ierobežota, ja tiek izmantotas horizontālā tipa caurules	Nav ekonomiski pamatots risinājums.	

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	g) Siltuma atgūšana ar apsildāmas-dzesējamās pakaišu grīdas palīdzību ("combideck" sistēma)	Pielietojamība ir atkarīga no iespējas uzstādīt slēgtu cirkulējošā ūdens pazemes krātuvi	Nav ekonomiski pamatots risinājums.	
	h) Dabiskās ventilācijas pielietošana	Nav piemērojams mītnēm ar centralizētu ventilācijas sistēmu. Putnu mītnēs nav piemērojams putnu audzēšanas sākumposmā, kā arī nav piemērojams ekstremālos klimatiskajos apstākļos	Visās novietnēs ir dabiska gaisa pieplūde un piespiedu ventilācija.	
Trokšņa emisija				
LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt trokšņa emisijas, ir ieviest un īstenot trokšņa pārvaldības plānu, kas ir VPS daļa				
9.	LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt trokšņa emisijas, ir ieviest un īstenot trokšņa pārvaldības plānu, kas ir vidiskās pārvaldības sistēmas daļa	LPTP ir izmantojams tikai gadījumos, kad ir paredzams un/vai ir pamats domāt, ka troksnis apgrūtinās jutīgas teritorijas	Nav prognozējami MK Noteikumos Nr. 16 noteiktie vides trokšņa robežlielumu pār-sniegumi, kas attiecināmi uz rūpniecisko avotu troksni.	+
Trokšņa emisija				
LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt trokšņa emisijas, ir izmantot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
10.	a) Nodrošināt pietiekamu attālumu starp mītnēm/fermu un jutīgiem receptoriem	Var netikt piemērots esošām mītnēm/fermām	Tiks nodrošināts pietiekams attālums starp plānotajiem trokšņa avotiem un jutīgajām teritorijām, proti, 300 m rādiusā no dzīvnieku novietnēm neatrodas esošas dzīvojamās ēkas vai publiskās būves.	
	b) Iekārtu atrašanās vieta	Attiecībā uz jau esošām mītnēm, aprīkojuma pārvietošanu, var ierobežot vietas trūkums vai pārmērīgas izmaksas	Nozīmīgākie rūpniecisko objektu trokšņa avoti – ventilācija, barības silosi, mēslu transportieri – atradīsies vismaz 300 metru attālumā no jutīgajām teritorijām.	
	c) Eksploatācijas pasākumi	Vispārizmantojams	Pasākumi, kas tiks veikti trokšņa emisiju samazināšanai: • putnu audzēšana un barošana notiek pie aizvērtām durvīm; • iekārtu darbība notiek pieredzējuša personāla vadībā; • izvairīšanās no trokšņainām aktivitātēm nakts stundās un nedēļas nogalēs, ja tas ir iespējams; • kravas transports uz un no uzņēmuma teritorijas brauc tikai dienas periodā no plkst. 07.00 līdz 19.00.	+
	d) Zema trokšņa līmeņa iekārtas	Vispārizmantojams	Izvēloties iekārtas, tiks ņemts vērā to trokšņa līmenis.	

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	e) Trokšņa kontroles iekārtas	Piemērojamību var ierobežot sakarā ar telpu prasībām, kā arī veselības un drošības jautājumiem. Piemērojams trokšņa absorbējošiem materiāliem, kas nodrošina efektīvu to tīrīšanu, neradot negatīvu ietekmi uz ganāmpulka higiēnu	Trokšņa modelēšanas rezultāti liecina, ka nav nepieciešams uzstādīt papildu trokšņa kontroles iekārtas.	
	f) Trokšņa samazināšana	Var nebūt vispārizmantojams bioloģiskās drošības apsvērumu dēļ	Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem trokšņa samazināšanas pasākumus, tai skaitā trokšņa barjeru būvniecību, nav nepieciešams veikt.	
Putekļu emisijas				
LPTP, kā samazināt putekļu emisijas no katras dzīvnieku novietnes, ir izmantot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
11.	a) Samazināt putekļu rašanos lauksaimniecības dzīvnieku novietnēs. Šim nolūkam var izmantot šādu tehnisko paņēmieni kombināciju:			
	Rupjāku pakaišu materiālu izmantošana (piemēram, gari salmi vai koksnes skaidas, nevis sasmalcināti salmi)	Garu salmu pakaiši nav piemērojami sistēmām ar vircas atsevišķu savākšanu	Jaunputniem kā pakaišus plānots izmantot salmus un skaidas. Dējējvistām "ziemas dārzā" kā pakaišus plānots izmantot salmus un skaidas.	
	Papildinot mītņi ar svaigiem pakaišiem, izmantot zemu putekļu piesārņojuma tehniku (piemēram, ar rokām)	Vispārizmantojams	Papildinot mītņi ar svaigiem pakaišiem, tiks izmantota zema putekļu piesārņojuma tehnika.	
	Piemērot <i>ad libidum</i> (pēc vēlēšanās) barošanu	Vispārizmantojams	Barība putniem būs pieejama pēc vēlēšanās.	
	Izmantot mitru barību, granulēto barību vai pievienot eļļainas izejvielas vai saistvielas sausās barības sistēmās	Vispārizmantojams	Putnu barības receptūras sastāvā tiek iekļauta nerafinēta augu eļļa, kas saista mikrodaļiņas un samazina radušos putekļus no barības.	
	Aprīkot sausās barības glabātuves, kas tiek pneimatiski piepildītas, ar putekļu filtriem	Vispārizmantojams	Barības tvertnes (silosus) nav paredzēti aprīkot ar putekļu filtriem, gaisa izvadi būs vērsti pret zemi. Gatavā putnu barība satur augu eļļu, kas samazina putekļu rašanos no darbībām ar gatavo barību.	
	Izstrādāt un ekspluatēt ventilācijas sistēmu ar zemu plūsmas ātrumu novietnes iekšienē	Piemērojamību var ierobežot dzīvnieku labturības apsvērumi	Kompleksā paredzēta automātiskā klimata kontrole atbilstoši dzīvnieku labturības prasībām.	
	b) Samazināt putekļu koncentrāciju dzīvnieku novietnes iekšienē, izmantojot vienu no sekojošiem paņēmieniem:			
	Ūdens miglošana	Piemērojamību var ierobežot dzīvnieku sajūtas miglošanas laikā kritoties gaisa temperatūrai, it īpaši jutīgos dzīvnieka	Nav piemērojams. Norādītie paņēmieni netiek paredzēti.	

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA “Preiļu putni” saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
		augšanas posmos un/vai aukstā un mitrā klimatā. Piemērojamība var būt ierobežota arī cieto kūtsmēslu sistēmām audzēšanas perioda beigās saistībā ar augstām amonjaka emisijām.		
	Eļļas izsmidzināšana	Piemērojams tikai putnu mītnēm, kur tiek turēti putnu, kas vecāki par aptuveni 21 dienu. Piemērojamība dējējvistu mītnēm var tikt ierobežota sakarā ar piesārņojuma risku aprīkojumā, kas atrodas novietnē.	Nav piemērojams. Norādītie paņēmieni netiek paredzēti.	
	Jonizācija	Var nebūt izmantojama cūku blokos vai esošos mājputnu blokos tehnisku un/vai ekonomisku iemeslu dēļ.	Nav piemērojams. Norādītie paņēmieni netiek paredzēti.	
c) Izplūdes gaisa attīrīšana ar tādām gaisa attīrīšanas iekārtām kā:				
	Ūdens uztvērējs	Piemērojams tikai mītnēm ar tuneļa ventilācijas sistēmu	Nav nepieciešams. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti rāda, ka uzņēmuma radītā piesārņojuma koncentrācija nepārsniegs normatīvus.	
	Sausais filtrs	Piemērojams tikai putnu mītnēm ar tuneļa ventilācijas sistēmu		
	Ūdens skruberis	Šie tehniskie paņēmieni var nebūt vispārīgi piemērojami sakarā ar augstām ieviešanas izmaksām.	Vienlaikus norādāms, ka novietnēs nav plānota centralizēta ventilācijas sistēma.	
	Slapjais skābes skruberis			
	Bioskruberis (vai biopiliēnfiltrs)			
	Divpakāpju vai trīspakāpju gaisa attīrīšanas sistēma	Piemērojams tikai tām esošām mītnēm, kur tiek izmantota centralizēta ventilācijas sistēma		
	Biofiltrs	Piemērojams tikai mītnēm ar vircas savākšanas sistēmu. Nepieciešama pietiekami liela platība ārpus dzīvnieku mītnes, lai izvietotu filtru paketes. Šis tehniskais paņēmieni var nebūt vispārīgi piemērojams sakarā ar augstām ieviešanas izmaksām. Piemērojams tikai tām esošām mītnēm, kur tiek izmantota centralizēta ventilācijas sistēma		

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
Smakas emisija LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt smaku emisijas, ir ieviest, īstenot un regulāri pārskatīt smaku pārvaldības plānu, kas ir VPS daļa				
12.	Lai novērstu vai, ja tas nav praktiski iespējams, samazinātu smakas emisijas, LPTP mērķis ir izstrādāt, ieviest un regulāri pārbaudīt smakas pārvaldības plānu kā daļu no vides pārvaldības sistēmas	Piemērojams tikai gadījumos, kad smakas radītie traucējumi jutīgiem receptoriem ir paredzami un/vai pierādāmi	Balstoties uz smaku izkļedes aprēķinu rezultātiem, nav nepieciešams ieviest atsevišķu smaku pārvaldības plānu.	NA
Smakas emisija LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt fermas radītās smaku emisijas un/vai smaku ietekmi, ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmieni kombināciju				
13.	a) Nodrošināt pietiekamu attālumu starp mītnēm/fermu un jutīgiem receptoriem	Var netikt piemērots esošām mītnēm/fermām	Komplekss plānots tā, lai 300 m rādiusā no dzīvnieku novietnēm neatrastos esošas dzīvojamās ēkas vai publiskās būves.	+
	b) Izmantot dzīvnieku turēšanas sistēmu, kas ietver vienu vai vairākus no šādiem principiem: • nodrošināt dzīvnieku un mītnu virsmu tīrību un sausumu (piemēram, izvairīties no barības noplūdēm), • samazināt emisijas laukumu no kūsmēsliem (piemēram, izmantojot metāla vai plastmasas redeles, kanāli ar pazeminātu neapsegto mēslu virsmu), • bieža kūsmēslu izvešana uz ārējo krātuvi, • kūsmēslu un iekštelpu temperatūras samazināšana (piemēram, vircas dzesēšana), • gaisa plūsmas un ātruma samazināšana virs kūsmēslu virsmas, • pakaišu sistēmā saglabāt pakaišus sausus un nodrošināt aerobus apstākļus	Iekštelpu vides temperatūras, gaisa plūsmas un ātruma samazināšanas piemērojamību var ierobežot dzīvnieku labturības apsvērumi. Piemērojamību attiecībā uz dzīvnieku novietnēm skatīt 31. LPTP un 32. LPTP.	Mājputnu turēšanas sistēma iekļauj sekojošus paņēmienus, kas samazina smakas emisiju: • tiks nodrošināta regulāra, bieža kūsmēslu izvešana – kūsmēslu uzglabāšana normālos darba apstākļos ārpus putnu mītnēm nav plānota. Kūsmēsli pēc to iekraušanas piekabē uzreiz tiks transportēti uz pārstrādi biogāzes stacijās un/vai realizēti lauksaimniekiem, saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem; • ārkārtas situācijās kūsmēslu pagaidu uzglabāšanai paredzēta atsevišķa ēka (mēslu krātuve); • putnu mītnēs paredzēta automātiskā klimata kontroles sistēma, taču papildu mēslu dzesēšana netiks veikta; • automātiskā klimata kontrole nodrošinās arī gaisa plūsmas un ātrumu regulāciju mītnē.	+
	c) Optimizēt izplūdes gaisa izvadišanas apstākļus, izmantojot vienu vai vairākus sekojošus paņēmienus: • izplūdes augstuma palielināšana (piemēram, ventilācijas izvads virs jumta līmeņa, skursteņi, novirzīt gaisa izplūdi caur jumta kori, nevis sānu daļām), • palielināt vertikālā izvada ventilācijas ātrumu,	Kores ass novietošana nav piemērojama esošā putnu mītnēm	Izplūdes gaisa izvadišanas apstākļi dzīvnieku novietnēs tiek uzlaboti ar sekojošiem paņēmieniem: • vienkāršu novietnēs paredzēti gan sienas, gan jumta izplūdes ventilatori; • kompleksā ir ierīkota automātiskā klimata kontrole (dabiska gaisa pieplūde un piespiedu ventilācija);	+

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	• efektīva ārējo šķēršļu izvietošana, lai radītu izplūdes gaisa turbulenci (piemēram, veģetācija), • novirzītāja pievienošana izplūdes atverēm, kas atrodas zemu ēkas sienās, lai novirzītu izplūdes gaisu pret zemi, • izplūdes gaisa izkļiedēšana tajā mītnes pusē, kas vērsta prom no jutīgiem receptoriem, • dabiski vēdināmas ēkas kores ass novietošana perpendikulāri dominējošo vēju virzienam.		• izplūdes gaisa izkļiedēšana netiks veikta tajā novietnes pusē, kas vērsta uz Preiļu pilsētu; • uzņēmumā neatrodas putnu mītnes ar dabisko ventilāciju.	
	d) Tādu gaisa attīrīšanas iekārtu izmantošana kā: • bioskruberis (vai biopiliensfiltrs), • biofiltrs, • divpakāpju vai trīspakāpju gaisa attīrīšanas sistēma	Šie tehniskie paņēmieni var nebūt vispārīgi piemērojami sakarā ar augstām ieviešanas izmaksām. Piemērojams tikai tām esošām mītnēm, kur tiek izmantota centralizēta ventilācijas sistēma. Biofiltrs piemērojams tikai mītnēm ar vircas savākšanas sistēmu. Biofiltra uzstādīšanai nepieciešama pietiekami liela platība ārpus dzīvnieku mītnes, lai izvietotu filtru paketes.	Smaku izkļiedes aprēķinu rezultāti apliecina, ka gaisa attīrīšanas iekārtas nav nepieciešams uzstādīt.	
	e) Izmantot vienu no šādiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju kūtsmēslu uzglabāšanai:			
	Pārsegt šķidros kūtsmēslus vai pakaišu kūtsmēslus to uzglabāšanas laikā	Izmantojamību attiecībā uz šķidrajiem kūtsmēsliem sk. 16. LPTP Izmantojamību attiecībā uz pakaišu kūtsmēsliem sk. 14. LPTP	Mēslu pagaidu uzglabāšana tiks veikta noliktavā.	
	Novietot krātuvi, ņemot vērā valdošā vēja virzienu, un/vai veikt pasākumus, kas samazinātu vēja ātrumu ap un virs krātuves (piemēram, koki, dabiskas barjeras)	Vispārizmantojams	Mēslu pagaidu uzglabāšana tiks veikta noliktavā.	
	Pēc iespējas samazināt šķidro kūtsmēslu pārjaukšanu	Vispārizmantojams	Kompleksa darbībā neveidosies šķidrie kūtsmēsli, neattiecas.	
	f) Kūtsmēslu apstrādāšana ar kādu no sekojošiem paņēmieniem, lai pēc iespējas vairāk samazinātu smaku emisijas laikā, kad mēsli tiek iestrādāti augsnē:			
	Šķidro kūtsmēslu aerobā noārdīšana (aerēšana)	Izmantojamību sk. 19. LPTP	Mēslus plānots pārdot sadarbības partneriem – lauksaimniekiem un biogāzes stacijām –, kuri mēslu izkļiedi veiks atbilstoši normatīvo aktu prasībām.	
	Pakaišu kūtsmēslu kompostēšana	Izmantojamību sk. 19. LPTP		
	Anaerobā fermentācija	Izmantojamību sk. 19. LPTP		

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	g) Kūtsmēslu izkliešanāsai izmantot vienu no šādiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju: • Šķidrā mēslojuma slejveida izkliešanās inžektors, sekliestrādes inžektors vai dziļiestrādes inžektors; • Pēc iespējas drīzāka kūtsmēslu iestrādāšana	Izmantojamību sk. 19. LPTP		NA
Emisijas no pakaišu kūtsmēslu krātuvēm LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas gaisā no pakaišu kūtsmēslu krātuvēm, ir izmantot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
14.	a) Samazināt attiecību starp pakaišu kūtsmēslu kaudzes virsmas laukumu un tilpumu	Vispārizmantojams	Mēslu pagaidu uzglabāšana tiks veikta noliktavā, kuras ietilpība mēslus ļauj uzglabāt ne mazāk kā vienu mēnesi.	+
	b) Pārklāt pakaišu kūtsmēslu kaudzi	Vispārizmantojams, ja pakaišu kūtsmēsli tiek žāvēti vai apžāvēti dzīvnieku novietnēs. Var nebūt izmantojams gadījumos, kad kaudze tiek bieži papildināta ar pakaišu kūtsmēsliem, kas netiek žāvēti.	Mēslu pārklāšana nav paredzēta.	
	c) Sausu pakaišu kūtsmēslu uzglabāšana noliktavā	Vispārizmantojams	Mēslu pagaidu uzglabāšana tiks veikta noliktavā.	
Emisijas no pakaišu kūtsmēslu krātuvēm LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt emisijas augsnē un ūdenī no pakaišu kūtsmēslu krātuvēm, ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmieni kombināciju dotajā prioritārajā secībā				
15.	a) Sausu cieta kūtsmēslu uzglabāšana noliktavā	Vispārizmantojams	Mēslu pagaidu uzglabāšana tiks veikta noliktavā.	+
	b) Betona kūtsmēslu krātuves izmantošana	Vispārizmantojams		
	c) Cieta kūtsmēslu uzglabāšana uz ūdensnecaurlaidīgas pamatnes ar izbūvētu drenāžas sistēmu un lietusūdens noteces savākšanas tvertni	Vispārizmantojams		
	d) Kūtsmēslu uzglabāšanas vietai jābūt pietiekami ietilpīgai, lai varētu uzglabāt kūtsmēslus periodos, kad to iestrāde lauksaimniecības zemē nav iespējama	Vispārizmantojams		
	e) Pakaišu kūtsmēslus uzglabāt uz lauka kaudzēs, kas novietotas tālu no virszemes un/vai pazemes ūdenstecēm, kurās varētu nonākt notece no kaudzes	Piemērojams vienīgi pagaidu atklātām kaudzēm, kuru atrašanās vietu nepieciešams mainīt katru gadu		
Emisijas no šķidro mēslu krātuvēm LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas gaisā no šķidro kūtsmēslu krātuvēm, ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmieni kombināciju				
16.	a) Pienācīgi projektēt un apsaimniekot šķidro kūtsmēslu krātuvi, izmantojot šādu tehnisko paņēmieni kombināciju:	Var nebūt vispārizmantojams esošām krātuvēm. Pārāk augstas šķidro kūtsmēslu	Kompleksa darbībā neveidosies šķidrie kūtsmēsli, neattiecas.	NA

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	1. samazināt attiecību starp šķidro kūtsmēsli krātuves emitējošās virsmas laukumu un tilpumu;	krātuves var nebūt izmantojamas palielinātu izmaksu un drošības apdraudēju dēļ		
	2. samazināt vēja ātrumu un gaisa apmaiņu virs šķidro kūtsmēsli krātuves, ekspluatējot mazāk uzpildītu krātuvi;	Var nebūt vispārizmantojams esošām krātuvēm		
	3. pēc iespējas samazināt šķidro kūtsmēsli pārjaukšanu.	Vispārizmantojams		
	b) Pārsegt šķidro kūtsmēsli krātuvi. Šim nolūkam var izmantot vienu no šādiem tehniskajiem paņēmieniem: 1. cietu pārsegumi;	Var nebūt piemērots esošām krātuvēm augsto izmaksu dēļ un strukturāliem ierobežojumiem, kas saistīti ar papildus slodzi uz konstrukcijām.		
	2. lokani pārsegumi;	Lokani pārklāji nav izmantojami vietās, kur dominē meteoroloģiskie apstākļi, kas var bojāt pārklāju		
	3. peldošs pārsegums, piemēram: • plastmasas granulas, • viegli berammateriāli, • peldoši lokani pārsegumi, • ģeometriski plastmasas elementi, • piepūšami pārsegumi, • dabisks segslānis (garoza), • salmi	Plastmasas granulas, viegli berammateriāli un ģeometriski plastmasas elementi nav izmantojami šķidrmēsli krātuvēs, kurās veidojas dabisks segslānis. Šķidrmēsli sakustināšana krātuves maisīšanas, uzpildes vai iztukšošanas laikā var ierobežot dažu no uzskaitīto materiālu izmantošanas, ja tie var izraisīt sūkņa aizsērēšanu vai nosprostošanos. Dabisks segslānis var neveidoties aukstā klimatā un/vai šķidrmēsliem ar zemu sausna saturu. Dabisks segslānis nav izmantojams krātuvēs, kur to maisīšanas, uzpildes un/vai iztukšošanas laikā dabiskais segslānis kļūst nestabils.		
	4. šķidrmēsli paskābināšana	Vispārizmantojams.		
Emisijas no šķidro mēsli krātuvēm LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas gaisā no šķidro kūtsmēsli krātuves, kas nostiprināta ar zemes valni (lagūnas tipa), ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmieni kombināciju				
17.	a) Pēc iespējas samazināt šķidro kūtsmēsli pārjaukšanu	Vispārizmantojams	Kompleksa darbībā neveidosies šķidrie kūtsmēsli, neattiecas.	NA
	b) Ar zemes valni nostiprinātu šķidro kūtsmēsli krātuvi (lagūnas tipa) pārsegt ar lokanu un/vai peldošu pārsegumu, piemēram: • lokanām plastmasas loksēm,	Izmantojamība var būt ierobežota		

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	• viegliem berammateriāliem, • dabisku segslāni (garozu), • salmiem.			
Emisijas no šķidro mēsļu krātuvēm LPTP, kā novērst emisijas augsnē un ūdenī no šķidro kūtsmēsļu savākšanas, transportēšanas pa caurulēm un no krātuves un/vai ar zemes valni nostiprinātās krātuves (lagūnas tipa), ir izmantot tālāk norādīto tehnisko paņēmieni kombināciju				
18.	a) Izmantot pret mehānisko, ķīmisko un termisko iedarbību noturīgas krātuves	Vispārizmantojams	Kompleksa darbībā neveidosies šķidrie kūtsmēsli, neattiecas.	NA
	b) Izvēlēties krātuvi ar pietiekamu ietilpību, lai tajā šķidros kūtsmēslus varētu uzglabāt periodos, kad to izkļiedšana nav iespējama	Vispārizmantojams		
	c) Izbūvēt pret sūcēm drošas šķidro kūtsmēsļu savākšanas un novadišanas iekārtas un aprīkojumu (piemēram, zemgrīdas krātuves, kanālus, drenas, sūkņu stacijas)	Vispārizmantojams		
	d) Uzglabāt šķidros kūtsmēslus ar zemes valni nostiprinātās krātuvēs (lagūnas tipa), kam ir necaurlaidīga pamatne un sienas, piemēram, ar māla vai plastmasas oderējumu (vai divkāršu oderējumu)	Vispārizmantojams lagūnas tipa krātuvēs		
	e) Uztādīt sūces konstatēšanas sistēmu, piemēram, tādu, kas sastāv no ģeomembrānas, drenāžas kārtas un drenāžas cauruļvadu sistēmas	Izmantojams tikai jaunos blokos		
	f) Vismaz reizi gadā pārbaudīt krātuvju strukturālo integritāti	Vispārizmantojams		
Kūtsmēsļu pārstrāde saimniecībā Ja kūtsmēslus pārstrādā fermā, LPTP, kā samazināt slāpekļa, fosfora, smaku un mikrobiālo patogēnu emisijas gaisā un ūdenī un atvieglot kūtsmēsļu uzglabāšanu un/vai izkļiedšanu, ir pārstrādāt kūtsmēslus, izmantojot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
19.	a) Šķidrmēsļu mehāniska atdalīšana, kas ietver piemēram: • vītņu presi un gliemežvītnes atdalītāju, • dekanteru – centrifūgu, • flokulāciju – koagulāciju, • atdalīšanu, izmantojot sietus, • filtru presi.	Piemērojams tikai, kad: • slāpekļa un fosfora satura samazināšana ir nepieciešama, jo ir ierobežotas lauksaimniecības zemju platības šķidrmēsļu izkļedei, • nesamērīgi augstas šķidrmēsļu transportēšanas izmaksas.	Mēsļu pārstrāde kompleksā netiks veikta, neattiecas.	NA

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
		Poliakrilamīda kā koagulanta izmantošana var nebūt iespējama, ja ir risks veidoties akrilamīdam.		
	b) Kūtsmēslu anaeroba sadalīšana biogāzes iekārtā	Šis tehniskais paņēmiens var nebūt vispārizmantojams augsto ieviešanas izmaksu dēļ.		
	c) Ārējo tuneļu izmantošana šķīdarmēslu žāvēšanai	Izmantojams tikai kūtsmēsliem no dējējvistu blokiem. Nav izmantojams esošos blokos, kuros nav kūtsmēslu lentes transportiera.		
	d) Šķīdarmēslu aeroba sadalīšana (aerācija)	Izmantojams tikai tad, ja pirms izkliešanas ir svarīgi samazināt patogēnus un smakas. Aukstā klimatā var būt grūti ziemā uzturēt vajadzīgo aerācijas pakāpi.		
	e) Šķīdarmēslu nitrifikācija – denitrifikācija	Nav izmantojams jaunos blokos/fermās. Izmantojams tikai esošos blokos/fermās, ja slāpekļa daudzums ir jāsamazina tāpēc, ka kūtsmēslu izkliešanai ir pieejama ierobežota zemes platība.		
	f) Pakaišu kūtsmēslu kompostēšana	Izmantojams tikai tad, ja: • kūtsmēslus nevar nogādāt līdz izkliešanas vietai par saprātīgām izmaksām, • pirms izkliešanas ir svarīgi samazināt patogēnus un smakas, • fermā ir pietiekami daudz vietas kūtsmēslu stirpām.		
Kūtsmēslu izkliešana LPTP, kā novērst vai – ja tas nav iespējams – samazināt slāpekļa, fosfora un mikrobiālo patogēnu emisijas augsnē un ūdenī no kūtsmēslu izkliešanas, ir izmantot visus tālāk norādītos paņēmienus.				
20.	Neattiecas uz uzņēmuma darbību, SIA "Preiļu putni" mēslus pārdos sadarbības partneriem (lauksaimniekiem un biogāzes stacijām).			
Kūtsmēslu izkliešana LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas gaisā no šķidro kūtsmēslu izkliešanas, ir izmantot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
21.	Neattiecas uz uzņēmuma darbību, SIA "Preiļu putni" mēslus pārdos sadarbības partneriem (lauksaimniekiem un biogāzes stacijām).			
Kūtsmēslu izkliešana LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas gaisā no kūtsmēslu izkliešanas, ir pēc iespējas drīzāk iestrādāt kūtsmēslus augsnē				

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
22.	Neattiecas uz uzņēmuma darbību, SIA "Preiļu putni" mēslus pārdos sadarbības partneriem (lauksaimniekiem un biogāzes stacijām).			
Emisijas no visa ražošanas procesa LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas no visa cūku (tostarp sivēnmāšu) vai mājpūtņu audzēšanas procesa, ir aplēst vai aprēķināt visa ražošanas procesa amonjaka emisiju samazinājumu, ko panāk, izmantojot fermā ieviestos LPTP				
23.	LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas no visa cūku (tostarp sivēnmāšu) vai mājpūtņu audzēšanas procesa, ir aplēst vai aprēķināt visa ražošanas procesa amonjaka emisiju samazinājumu, ko panāk, izmantojot fermā ieviestos LPTP.	Vispārizmantojams	Izvērtējot literatūrā norādītos emisijas faktorus amonjakam, ņemts vērā, ka darbības radītais piesārņojuma līmenis nevar būt augstāks nekā noteikts secinājumos par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz mājpūtņu intensīvo audzēšanu (jaunputni tiek pielīdzināti dējējvistām). Gada laikā pēc putnu ievietošanas novietnē ir paredzēts veikt amonjaka koncentrācijas mērījumus vismaz vienā reprezentatīvā emisijas avotā konkrētajai novietnei un mērījumu rezultātus salīdzināt ar limitu projektā aprēķinātajām vērtībām.	+
Emisiju un procesa parametru monitorings LPTP ir monitorēt kūtmēslos izdalīto kopējo slāpekli un kopējo fosforu, izmantojot vienu no šādiem tehniskajiem paņēmieniem norādītajā biežumā				
24.	a) Aprēķins, kuram izmanto slāpekļa un fosfora masas bilanci, kas pamatojas uz uzņemto barību, izēdināmās barības kopproteīna saturu, kopējo fosforu un dzīvnieku produktivitāti. Reizi gadā katrai dzīvnieku kategorijai b) Aplēses, kurām izmanto kūtmēsļu kopējā slāpekļa un kopējā fosfora satura analīzi. Reizi gadā katrai dzīvnieku kategorijai	Vispārizmantojams	Netiek izmantots Kūtmēsļu kontroli paredzēts veikt vismaz vienu reizi gadā. Rezultātā tiks izvērtēta nepieciešamība īstenot papildus pasākumus minēto vielu apjomu samazināšanai.	+
Emisiju un procesa parametru monitorings LPTP ir monitorēt amonjaka emisijas gaisā, izmantojot vienu no šādiem tehniskajiem paņēmieniem norādītajā biežumā				
25.	a) Aplēses, kurām izmanto masas bilanci, kas pamatojas uz izdalīto un kopējo slāpekli (vai kopējo amonija slāpekli) katrā kūtmēsļu apsaimniekošanas posmā. Reizi gadā katrai dzīvnieku kategorijai b) Aprēķins, kuram izmanto amonjaka koncentrācijas un ventilācijas koeficienta mērījumus saskaņā ar ISO, nacionālām vai	Vispārizmantojams Izmantojams tikai attiecībā uz emisijām no katras dzīvnieku novietnes.	Netiek piemērots Gada laikā pēc putnu ievietošanas novietnē ir paredzēts veikt amonjaka koncentrācijas mērījumus	+

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	starptautiskām standartmetodēm vai citām metodēm, kas nodrošina datus ar līdzvērtīgu zinātnisko kvalitāti Katru reizi, kad tiek būtiski mainīts vismaz viens no šādiem parametriem: • fermā audzēto lauksaimniecības dzīvnieku veids; • novietņu sistēma	Nav izmantojams blokos ar uzstādītu gaisa attīrīšanas sistēmu. Tādā gadījumā izmanto 28. LPTP. Šis tehniskais paņēmienis var nebūt vispārizmantojams mērījumu izmaksu dēļ.	vismaz vienā reprezentatīvā emisijas avotā konkrētajai novietnei.	
	c) Aplēses, kurām izmanto emisijas faktorus. Reizi gadā katrai dzīvnieku kategorijai	Vispārizmantojams	Tiks piemērots katru ceturksni, aprēķinot dabas resursu nodokli.	
Emisiju un procesa parametru monitorings LPTP ir periodiski monitorēt smaku emisijas gaisā				
26.	Smakas emisijas monitorings var tikt veikts izmantojot: • EN standartus (piemēram, izmantojot dinamisko olfaktometriju atbilstoši EN 13725, lai noteiktu smakas koncentrāciju); • alternatīvas metodes, kurām nav pieejami EN standarti (piemēram, smaku iedarbības mērījumi/izvērtējumi un smaku ietekmes izvērtējums), ISO, nacionālie vai starptautiskie standarti, kas nodrošina iespēju izmantot līdzvērtīgas zinātniskās kvalitātes datus	Piemērojams tikai gadījumos, kad smakas radītie traucējumi jutīgiem receptoriem ir paredzami un/vai pierādāmi	Novērtējot smaku izkliedes aprēķinu rezultātus, jāsecina, ka aprēķinātās smakas koncentrācijas attiecībā pret smakas mērķlielumu ir nenozīmīgas un nepārsniedz MK Noteikumos Nr. 724 noteikto mērķlielumu (5 ouE/m³).	NA
Emisiju un procesa parametru monitorings LPTP ir monitorēt putekļu emisijas no katras dzīvnieku novietnes, izmantojot vienu no šādiem tehniskajiem paņēmieniem norādītajā biežumā				
27.	a) Daļiņu emisiju aprēķins, izmantojot daļiņu koncentrācijas un ventilācijas plūsmas ātruma mērījumus atbilstoši EN standartu vai citām metodēm (ISO, nacionālām vai starptautiskām), nodrošinot līdzvērtīgus zinātniskās kvalitātes datus Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Izmantojams tikai attiecībā uz putekļu emisijām no katras dzīvnieku novietnes. Nav izmantojams blokos ar uzstādītu gaisa attīrīšanas sistēmu. Tādā gadījumā izmanto 28. LPTP. Šis tehniskais paņēmienis var nebūt vispārizmantojams mērījumu izmaksu dēļ.	Balstoties uz daļiņu PM ₁₀ un daļiņu PM _{2,5} izkliedes aprēķinu rezultātiem, nav paredzēts veikt daļiņu koncentrācijas un ventilācijas plūsmas ātruma mērījumus.	+
	b) Daļiņu emisiju aprēķins, izmantojot emisijas faktorus Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Metode var nebūt vispārēji piemērojama, saistībā ar emisijas faktoru noteikšanas izmaksām	Tiks piemērots katru ceturksni, aprēķinot dabas resursu nodokli.	
Emisiju un procesa parametru monitorings				

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA "Preiļu putni" saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
LPTP ir monitorēt amonjaku, putekļu un/vai smaku emisijas no katras ar gaisa attīrīšanas sistēmu aprīkotās dzīvnieku novietnes, izmantojot visus šos tehniskos paņēmienos norādītajā biežumā				
28.	a) Verificēt gaisa attīrīšanas sistēmas veiktspēju, mērot amonjaku, smakas un/vai putekļus praktiskos fermas apstākļos un saskaņā ar noteiktu mērīšanas protokolu un izmantojot EN standartmetodes vai citas metodes (ISO, nacionālas vai starptautiskas), kas nodrošina datus ar līdzvērtīgu zinātnisko kvalitāti Kontroles biežums – vienreiz	Nav izmantojams, ja gaisa attīrīšanas sistēma ir verificēta attiecībā uz līdzīgu novietņu sistēmu un darbības nosacījumiem	Neattiecas uz uzņēmuma darbību, jo dzīvnieku novietnēs nav paredzēts uzstādīt gaisa attīrīšanas iekārtas.	NA
	b) Kontrolēt gaisa attīrīšanas sistēmas efektīvu funkcionēšanu (piemēram, pastāvīgi reģistrējot darbības parametrus vai izmantojot signalizācijas sistēmas) Kontroles biežums – reizi dienā	Vispārizmantojams	Neattiecas uz uzņēmuma darbību, jo dzīvnieku novietnēs nav paredzēts uzstādīt gaisa attīrīšanas iekārtas.	NA
Emisiju un procesa parametru monitorings				
LPTP ir vismaz reizi gadā monitorēt tālāk uzskaitītos procesa parametrus				
29.	a) Ūdens patēriņa monitorings. Uzskaitīt, izmantojot, piemēram, attiecīgus skaitītājus vai rēķinus. Galvenos ūdens patēriņa procesus dzīvnieku novietnēs (tīrīšana, ēdināšana utt.) var monitorēt atsevišķi. Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Galveno ūdens patēriņa procesu atsevišķs monitorings var nebūt iespējams esošās fermās atkarībā no ūdensapgādes tīkla konfigurācijas.	Ūdens patēriņa uzskaitē tiks nodrošināta par katru diennakti.	+
	b) Elektroenerģijas patēriņa monitorings Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Galveno elektroenerģijas patēriņa procesu atsevišķs monitorings var nebūt iespējams esošās fermās atkarībā no energoapgādes tīkla konfigurācijas.	Elektroenerģijas patēriņa uzskaitē tiks nodrošināta katru mēnesi.	+
	c) Degvielas patēriņa monitorings Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Vispārizmantojams	Dīzeldegvielas patēriņa uzskaitē tiks nodrošināta katru mēnesi.	+
	d) Ienākošo un izejošo dzīvnieku skaits, vajadzības gadījumā ieskaitot dzimšanas un nāves gadījumus Kontroles biežums – vismaz reizi gadā	Vispārizmantojams	Dzīvnieku plūsma tiks uzskaitīta ar pārvietošanas deklarācijām un iekšējiem dokumentiem katru mēnesi.	+
	e) Barības patēriņa monitorings	Vispārizmantojams	Gatavās barības patēriņa uzskaitē un datu analīze tiks veikta vismaz reizi mēnesī.	+

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA “Preiļu putni” saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)
	Kontroles biežums – vismaz reizi gadā			
	f) Radīto kūtmēslu monitorings	Vispārizmantojams	Mēslu uzskaitē tiks nodrošināta katru mēnesi, savukārt mēslu analīzes plānots veikt katrai dzīvnieku kategorijai vismaz reizi gadā.	+
	Kontroles biežums – vismaz reizi gadā			
Secinājumi par LPTP attiecībā uz mājputnu intensīvo audzēšanu				
Amonjaka emisijas no mājputnu novietnēm				
LPTP, kā samazināt amonjaka emisijas gaisā no katras mājputnu novietnes, ir izmantot vienu no tālāk norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju				
31.	a) Kūtmēslu izvākšana ar lentas transportieriem (uzlabotu vai neuzlabotu būru sistēmas), veicot vismaz: - izvākšanu vienreiz nedēļā ar gaisa žāvēšanu; - izvākšanu divreiz nedēļā bez gaisa žāvēšanas.	Uzlabotu būru sistēmas nav izmantojamas jaunputniem un vaislas broileriem. Neuzlabotu būru sistēmas nav izmantojamas dējējvistām.	Mēslus no novietnēm plānots izvākt reizi 1-3 dienās (atkarībā no putnu vecuma) un uzreiz izvesti no kompleksa teritorijas. Mēslu piespiedu žāvēšana nav paredzēta.	+
	b) Bezbūru sistēmas: 0. Piespiedu ventilācijas sistēma un reta kūtmēslu izvākšana (dziļo pakaišu sistēma ar zemgrīdas kūtmēslu krātuvi) tikai tad, ja to izmanto kopā ar kādu no emisiju mazināšanas papildpasākumiem, piemēram: - pasākumu, ar ko tiek panākts augsts kūtmēslu sausnas saturs; - gaisa attīrīšanas sistēmu.	Nav izmantojams jaunus blokus, ja vien netiek kombinēts ar gaisa attīrīšanas sistēmu.	Novietnēs nav paredzēta dziļo pakaišu sistēma ar zemgrīdas kūtmēslu krātuvi, neattiecas.	
	1. Lentas transportieris vai skrēpertransportieris (dziļo pakaišu sistēma ar zemgrīdas kūtmēslu krātuvi)	Izmantojamību esošos blokos var ierobežot nepieciešamība pilnībā pārstrukturēt novietņu sistēmu.	Novietnēs paredzēta mēslu savākšana ar transportiera lenti.	
	2. Kūtmēslu piespiedu gaisžāvēšana, izmantojot caurules (dziļo pakaišu sistēma ar kūtmēslu bedri)	Šo tehnisko paņēmieni var izmantot tikai blokos, kam ir pietiekama vieta zem spraišļiem.		
	3. Kūtmēslu piespiedu gaisžāvēšana, izmantojot caurumotu grīdu (dziļo pakaišu sistēma ar zemgrīdas kūtmēslu krātuvi)	Izmantojamība esošos blokos var būt ierobežota augsto īstenošanas izmaksu dēļ.		
	4. Kūtmēslu lentas transportieri (putnu māja)	Izmantojamība esošos blokos ir atkarīga no novietnes platuma.		

LPTP Nr.	Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni	Piemērojamība	SIA “Preiļu putni” saimniekošanas pamatprincipi	Atbilstība LPTP (+/jā, -/nē, NA/nav piemērojams)								
	5. Pakaišu piespiedu žāvēšana ar iekštelpu gaisu (vienlaidu grīda ar dziļajiem pakaišiem)	Vispārizmantojams										
	c) Tādu gaisa attīrīšanas iekārtu izmantošana kā: 1. Mitrās skābes skruberis 2. Divpakāpju vai trīspakāpju gaisa attīrīšanas sistēma 3. Bioskruberis (vai biopiliensfiltrs)	Šie tehniskie paņēmieni var nebūt vispārīgi piemērojami sakarā ar augstām ieviešanas izmaksām. Piemērojami tikai esošām mītnēm ar centralizētu ventilācijas sistēmu.	Nav piemērojams. Gaisa attīrīšanas sistēmas dzīvnieku novietnēs nav paredzētas.									
	c) Ar LPTP SEL saistītie amonjaka emisiju līmeņi no katras dējējvistu novietnes ir sekojoši: <table><tr><th>Parametrs</th><th>Novietnes veids</th><th>LPTP SEL (kg NH₃/dzīvn. vieta/gadā)</th></tr><tr><td rowspan="2">Amonjaks, izteikts kā NH₃</td><td>Būru sistēma</td><td>0,02-0,08</td></tr><tr><td>Bezbūru sistēma</td><td>0,02-0,13¹</td></tr></table> Piezīmes: ¹ attiecībā uz esošiem blokiem, kuros izmanto piespiedu ventilācijas sistēmu un retu kūtsmēsļu izvākšanu (dziļo pakaišu sistēma ar zemgrīdas kūtsmēsļu krātuvi) kombinācijā ar pasākumu, ar ko nodrošina augstu sausas saturu kūtsmēslos, LPTP SEL augšgala vērtība ir 0,25 kg NH₃ uz dzīvnieka vietu gadā.		Parametrs	Novietnes veids	LPTP SEL (kg NH ₃ /dzīvn. vieta/gadā)	Amonjaks, izteikts kā NH ₃	Būru sistēma	0,02-0,08	Bezbūru sistēma	0,02-0,13 ¹	Izvērtējot literatūrā norādītos emisijas faktorus amonjakam, ņemts vērā, ka darbības radītais piesārņojuma līmenis nevar būt augstāks nekā noteikts secinājumos par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz mājputnu intensīvo audzēšanu (jaunputni tiek pielīdzināti dējējvistām).	+
Parametrs	Novietnes veids	LPTP SEL (kg NH ₃ /dzīvn. vieta/gadā)										
Amonjaks, izteikts kā NH ₃	Būru sistēma	0,02-0,08										
	Bezbūru sistēma	0,02-0,13 ¹										
	Gada laikā pēc putnu ievietošanas novietnē ir paredzēts veikt amonjaka koncentrācijas mērījumus vismaz vienā reprezentatīvā emisijas avotā konkrētajai novietnei un mērījumu rezultātus salīdzināt ar limitu projektā aprēķinātajām vērtībām.											